

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Posudek závěrečné práce

předložené na Ústavu anglického jazyka a didaktiky
na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

Jméno a tituly posuzující: PhDr. Pavlína Šaldová, Ph.D.

Posudek: vedoucí oponentky

Autor/autorka: Bc. David Fojtík

Název práce: *Velmi pokročilí student (sic) a rodilí mluvčí v hodinách angličtiny v českém školství /
Advanced Learners and Native Speakers in Czech ELT Classes*

Rok odevzdání: 2020

Předložena jako práce: bakalářská diplomová

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Zvolená metoda:

původní a adekvátní vhodně zvolená nepříliš vhodná nevhodně zvolená

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

příliš velký přiměřený tématu dostatečný nedostatečný

Použitá sekundární literatura (počet a výběr titulů):

nadprůměrná (rozsahem nebo náročností) průměrná podprůměrná nevyhovující

Grafická a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Jazyková úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Stručná charakteristika práce (vyplňuje vedoucí, cca 100-200 slov)

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky (cca 100-200 slov)

Práce ověřuje, prostřednictvím testů pasivní a aktivní slovní zásoby, předpoklad, že pokročilí studenti (včetně bilingvních a těch, kteří strávili nejméně semestr v zahraničí) mají nedostatečnou slovní zásobu. (hypotéza: str. 30 *The aim is to ... identify if their vocabulary is **lacking in any areas** (x str. 35 *it is not possible to determine in which topic areas the students are lacking*)... and to compile a set of profiles. ... The hypothesis is that our subjects' **receptive vocabulary** size will correspond with the results from previous studies and research as mentioned above, which is that our subjects' vocabulary size is insufficient.) Z textu není jasné, na jakém základě autor očekává nedostatečnou (z jakého hlediska?) pasivní zásobu; podle vyznění práce jde spíše o předpoklad nedostatečné aktivní slovní zásoby. Dále se autor zabývá otázkou vnímání efektivity výuky angličtiny ve škole u všech tří podskupin dotazovaných (12 celkem).*

Práce zpracovává zajímavou a aktuální otázku. Zvolená metoda je odpovídající, výsledky první (testové) části průkazné. Ačkoliv je možné konstatovat, že autor zadaný úkol jako celek splnil, je třeba také přiznat, že výsledné textové zpracování není zcela přesvědčivé. Práce má jasnou a přehlednou strukturu, vlastní text však obsahuje množství opakujících se či nelogicky navazujících, vzájemně si odporujících nebo mlhavých tvrzení (často s nedostatečně uvedeným zdrojem).

Část představující kvalitativní hodnocení dotazníků považuji za nepropracovanou; jedná se o téměř dvacet stran víceméně kopírujících obsah dotazníků (např. údaje o dalších studovaných jazycích jsou uvedeny pouze někde). Totéž se dá říci o závěrech (*learner types*) či doporučeních (jak např. interpretovat doporučení ne/úspěšnosti 88% na str. 62?). Autor zaznamenává u tázaných nechuť k učebnicím, přesto jako řešení aktivace produktivní slovní zásoby doporučuje *CPE Use of English open clause (cloze?) exercises* (str. 62).

O znalostech slovní zásoby se uvažuje v rámci odhadů jejího rozsahu, o zvládnutí gramatiky se autor vyjadřuje jen mlhavě (*advanced students usually have an excellent grammar*, str. 62 – co to znamená?). Lze tedy říci, že jde o nepropojené sféry?

Jak jsem již uvedla, zadaný úkol považuji za splněný. Celkové vyznění doprovází určitá neprovázanost a některé části působí dojmem výčtu, zejména při prezentaci profilů a potom rovněž v celkovém hodnocení, které se mi jeví jako nesystematické a příliš obecné. Problémem je i repetitivnost některých tvrzení.

Silné stránky práce:

Práce se zabývá zajímavým a relevantním tématem. Za velmi účelný a zajímavý považuji důraz na rozlišení receptivní a produktivní znalosti, pro něž, např. u úrovně CEFR postrádáme vymezení, a oceňuji i zdůvodnění volby použitých testů.

Slabé stránky práce:

Nedostatečně je popsána metodologie výběru participantů a administrace dotazníků (např. některé jsou v češtině, jiné anglicky, někde záznamy v první, jinde ve třetí osobě, ne všechny otázky jsou zodpovězeny, výběr participantů z jedné školy, nejasná identita aktantů: *examiner* – their teacher?), *researcher* (author of the study)?). Vyhodnocení dotazníků se nejeví jako zcela systematické. Za příliš stručnou považuji také charakteristiku pokročilých studentů (str. 29), a obecně otázky hodnocení pokročilosti studentů (viz školky, dvojjazyčné základní školy, např. účastník 4, byť pro účely studie je důležitý výsledný stav).

Slabinou je rovněž formální stránka práce, zejména chybějící odkazy, nejasné odkazování, a nestandardní zpracování seznamu literatury (včetně sledu internetových odkazů bez identifikace).

Otázky k obhajobě a náměty do diskuze:

1. Jak reflektuje název práce její obsah z hlediska „rodilých mluvčích“?
2. Podařilo se sestavit „typické profily“?
3. Vidí autor rozdíly mezi jednotlivým typy studentů? Potvrdila se hypotéza o nižším rozsahu pasivní zásoby u bilingvních studentů? Na jakém základě předpokládá nedostatečnou pasivní slovní zásobu u všech účastníků? Na str. 17 se uvádí, že „primary focus of this thesis is on the breadth of vocabulary“ – proč a v jakém smyslu?, to samé na str. 20, str. 25 „For the purposes of this study, the vocabulary breadth tests are more relevant.“
4. Str. 19 *receptive-expressive gap* – jak velký je rozdíl mezi oběma výsledky, aby byl hodnocen jako významný u bilingvních mluvčích? Předpokládá se, že u pokročilých studentů půjde o stejný jev?
5. Lišily by se výsledky, pokud by byla použita kontrolní skupina studentů, kteří nevykazují charakteristiky, podle nichž byly účastníci vybráni?
6. Je řešením u pokročilých studentů doporučovat *graded readers*, když se ve studii uvádí, že bez problémů rozumí 90 % textu? (str. 67)
7. Lze na základě dotazníků dojít k závěru, že „*the majority of our subjects did not find much value in further attending the classes*“ (str. 69)?
8. Proč je na str. 62 dáván u pokročilých mluvčích do vztahu rozsah slovní zásoby a plynulost? (*they may often struggle with fluency*)
9. U testu pasivní zásoby je možné vidět celkový odhad slovní zásoby, je toto možné dopracovat pro aktivní složku?

Další poznámky:

- str. 24 „online version (of VST) is only 14,000 words size“ – jaká forma testu byla použita?
- gramatické chyby: např. tvary vztažného zájmena *jež* v abstraktu nebo str. 13 *the lack of knowledge of whose*
- str. 14, 16, aj *Central European Framework of Reference*
- význam třetího odstavce na str. 14?
- výsledky studie Cobb and Horst (1999), se kterými se výsledky srovnávají, nejsou v práci uvedeny – resp. není jasné, proč by měly být srovnatelné.
- str. 40 *The table reveals that most subjects found themselves struggling already with 2,000 words-level productive vocabulary.* (x pouze dva jsou mají hraniční výsledek?)
- příloha/ dotazníky: některé popisují v první, jiné ve třetí osobě, některé dotazníky jsou v angličtině, jiné v češtině (např. dotazník 7 je česky, ale citace z rozhovoru anglicky, některé části dotazníků nevyplněny vůbec, atd.)

Navržená klasifikace:

- výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis oponenta:

V Praze, 26. srpna 2020